

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1977



BRNO 1980

ÚNĚTICER GRÄBERFELD AUS BŘECLAV

/ Bez. Břeclav /

Emil K o r d i o v s k ý , Břeclav

Beim Baue eines Familienhauses in Břeclav, Veslařská Gasse 2788, wurden in der Grundmauer -
rinne Skelettgräber erfasst. Weder über die Funde noch über die Lage der Skelette ist etwas be -
kannt. Bei weiteren Terrainherrichtungen im Hofe hat man ebenfalls Skelettgräber in einer Tiefe von
ca. 80 cm unter der heutigen Oberfläche gestört. Aus diesen Gräbern konnten Bruchstücke von vier
Gefässen geborgen werden, von denen zwei einen breiten Bandhenkel hatten. Den Fund kann man zur
Úněticer Kultur reihen.

ZVÍŘECÍ KOSTNÍ ZBYTKY Z BLUČINY - CÉZAVY

/okr. Brno-venkov /

Zdeněk K r a t o c h v í l , AÚ ČSAV Brno

Tento materiál z doby bronzové představuje celkem 1 571 kostních zbytků, z nichž bylo 613 neur -
čitelných a 318 patřilo bezobratlým. Pochází z výzkumů, prováděných v letech 1960 a 1974 /Kratochvíl
1977 / . Celkový přehled určených druhů domácích a volně žijících zvířat je uveden v tab.1, kde vedle
kostních zbytků v absolutních a relativních hodnotách /v % / je zaznamenán i stanovený minimální počet
jedinců a to rovněž v absolutních a relativních hodnotách. Z uvedeného je patrné, že největší význam na
tomto sídlišti měl skot. Tvoří téměř 59% všeho kostního materiálu a podílí se 25% na stanovených jedin -
cích. Z nemnoha dochovaných kostních zbytků, které bylo možno proměřit, lze soudit, že se podstatně
neodlišoval od skotu jiných sídlišť doby bronzové. Druhou významnou složkou domácích zvířat byli malí
přežvýkavci, ovce a koza domácí, zastoupení oběma těmito druhy. Teprve na třetím místě je prase do -
mácí, které tvoří 10,5% kostního materiálu a v počtu jedinců je rovněž za malými přežvýkavci. Kůň a
pes jsou v tomto materiálu zastoupeni přibližně stejným dílem. Zatím co o koni lze soudit, že snad byl
již domestikovaný a mohl sloužit i jako součást potravy, pes byl středně velké formy a jeho význam pro
člověka byl v oblasti společenské.

Mezi šesti druhy volně žijících zvířat převažují prase divoké, jelen a bobr. Nevelké množství kost -
ních zbytků volně žijících druhů / 7,7 % / nasvědčuje tomu, že lov byl zcela vedlejším zdrojem potravy.
Přitom musíme hodnotit s určitými pochybnostmi nálezy křečka, neboť je tu možnost druhotného vniknu -
tí a uhynutí tohoto zvířete v zemi. Přítomnost značného množství bezobratlých, hlemýžďů a zbytků škeb -
lí, svědčí o jejich hospodářském využití.

L i t e r a t u r a :

Kratochvíl, Z., 1977: Zvířecí kostní materiál doby bronzové z Blučiny. Archív AÚ ČSAV v Brně,
pp. 1 - 22, č.j. 1613/77.

Tab. 1. Počet kostních zbytků /PK/ a stanovený minimální počet jedinců /MPJ/ u jednotlivých druhů
zvířat z Blučiny - Cézavy.

	PK		MPJ	
	abs.	v %	abs.	v %
Bos primigenius f. taurus	374	58,45	10	25,00
Sus scrofa f. domesticus	67	10,45	7	17,50
Ovis - Capra	107	16,70	8	20,00
Ovis ammon f. aries	4	0,60	1	2,50
Capra aegagrus f. hircus	4	0,60	1	2,50
Canis lupus f. familiaris	15	2,35	2	5,00

<i>Equus ferus</i> f. <i>caballus</i>	20	3,15	2	5,00
<i>Sus scrofa</i>	18	2,80	2	5,00
<i>Cervus elaphus</i>	11	1,75	2	5,00
<i>Castor fiber</i>	11	1,75	2	5,00
<i>Lepus europaeus</i>	1	0,15	1	2,50
<i>Vulpes vulpes</i>	1	0,15	1	2,50
<i>Cricetus cricetus</i>	7	1,10	1	2,50
<i>Helix sp.</i>	5	-	-	-
<i>Unio sp.</i>	313	-	-	-
	958	100,00	40	100,00
Neurčitelných	613			
Celkem	1 571			

Tierknochen aus Blučina - Cezavy / Bez. Brno - venkov / . Das Knochenmaterial von Tieren, in die Bronzezeit datiert, stammt aus Blučina / Kr. Brno-venkov / und ist aus den in den Jahren 1960 und 1974 durchgeführten Grabungen. Die Gesamtübersicht der bestimmten Haus- und freilebenden Gattungen ist auf Tab.1 angeführt. Unter den Haustieren hatte die bedeutendste Stellung das Rind, dessen Grösse nicht aus dem Rahmen der übrigen Siedlungen aus dieser Zeit tritt. Vom Pferd kann angenommen werden, dass es sich wahrscheinlich um domestizierte Individuen handelte. Unter den wilden Tieren, die eine wesentlich kleinere Rolle entgegen den Haustieren spielten, müssen wir mit gewisser Vorsicht Hamsterfunde bewerten, denn man kann nicht ganz eindeutig seine sekundäre Anwesenheit ausschliessen.

POKRAČOVÁNÍ VÝZKUMU MOHYLNÍKU STŘEDODUNAJSKÉ MOHYLOVÉ KULTURY V BOROTICÍCH

/okr. Znojmo /

Stanislav Stuchlík, AÚ ČSAV Brno

V červenci a srpnu 1977 pokračoval výzkum mohylníku středodunajské mohylové kultury v Boroticích u Znojma. Po výzkumu katedry prehistorie FF UJEP v Brně v letech 1963 a 1964, kdy se podařilo ověřit datování mohylníku, započal v roce 1976 s odkryvem dalších mohyl Archeologický ústav ČSAV v Brně. V roce 1976 byla prozkoumána mohyla 9 a část mohyly 15. V roce 1977 byl proveden průzkum středové části mohyly 9. Po odstranění kontrolních bloků byl objeven další hrob z období stěhování národů, jenž obsahoval železný kroužek, přeslen, koštěný hřeben a střepy z dvojkónické mísky. Hrob ze stěhování národů zničil starší mohylový hrob, z něhož zůstala neporušena pouze amfora v blízkosti hrobu. Celkem tedy byly v mohyle 9 uloženy 3 hroby z období stěhování národů a nejméně 2 hroby ze střední doby bronzové.

V mohyle 15 byly při dokončení výzkumu objeveny rovněž další hroby. Hrob I obsahoval spálené kůstky a střepy ze dvou nádob. Hrob II byl ve skrčené poloze a byly zde přiloženy 3 nádoby, bronzová sekerka, jehlice, šípka a několik bronzových spirálek. Z hrobu III zůstaly zachovány pouze 2 dlouhé kosti / holenní nebo stehenní / a dále zde byla mísa, bronzová dýka, pasová zápona a 2 bronzové kroužky. Kromě těchto zcela spolehlivých hrobových celků bylo v mohyle 15 objeveno ještě několik skupinek nálezu, které snad jsou rovněž zbytky hrobů. Jedna taková skupinka obsahovala 3 nádoby, jiná 4 nádoby, 2 bronzové pukličky a bronzový kroužek, další skupinka byla tvořena 3 bronzovými prsteny a závěskem. Všechny nálezy z mohyly 15 patří středodunajské mohylové kultuře.

V sezoně 1977 byla pro výzkum v roce 1978 připravena ještě mohyla 10, na níž bylo rovněž provedeno geofyzikální zaměření.



PŘEHLED VÝZKUMŮ 1977

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně , sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : doc. dr. B. Klíma, A. Malinková, A. Šik
Na titulním listě : Bronzová dýka z únětického pohřebiště v Mušově
Tisk : Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov, provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejné